



# AVE MARIA!

SLOVENSKI

NABOŽNI LIST  
za  
jugoslovanske  
izseljenike

v  
Ameriki

Izhaja začetkom vsakega meseca.

Izdajajo  
**Slovenski Franciskani**  
v Rockland Lake, N. Y.

Published Monthly by  
FRANCISCAN FATHERS

III. LETNICK

uredil

O. Kazimir Zakrajsek,  
O. F. M.



# KAZALO III. LETNIKA.

## Pesmi.

Ker tam Mati je doma. S. Elizabeta.....	10
In Jaz Te še ne ljubim. S. Elizabeta.....	17
Mariji. S. Elizabeta.....	28
Tebe čaka. S. Elizabeta.....	32
Molitev Marijinega otroka. S. Elizabeta.....	34
In ti...? S. Elizabeta.....	36
Veš, o Marija.... S. Elizabeta.....	41
Mlado življenje. S. Elizabeta.....	49
Vprašanje. M. Elizabeta.....	58
Ave Maria. Josipina Pirnauer.....	64
V Marijinem varstvu. M. Elizabeta.....	75
Kako bi zemlja jaz ljubila. M. Elizabeta.....	83
Ne jokaj. M. Elizabeta.....	89
Božična noč. M. Elizabeta.....	101

## Poučni članki.

Ob novem letu.....	1
Zakaj preganja brezverstvo Cerkev Kristusovo. Piše G.....	9, 17, 29, 41, 66
Strašna rak-rana.....	19
Prva vzgoja. Piše Rev. J. T.....	24
Sv. obhajilo otrok.....	25, 33
Kje je naša moč?.....	36
Vpljiv ženstva v Krščanstvu.....	37
Najlepši dan.....	42
S pota.....	46, 63, 77
Velevažen čas.....	59
Smrtna žetev.....	59
Ne pozabimo.....	89
Moči teme.....	92
Zastonj! — Rop je.....	95

## Iz življenja svetnikov.

Sv. Kazimir.....	10
Sv. Gerard Majella.....	50
Poplačana darežljivost.....	90

## Zgledi in povesti.

Pomenljive sanje.....	4
Kakor si me vzgojil, tak sem.....	38, 48, 49
Materina pomoč.....	66
Čudno naključje.....	73
Lurd.....	76
Za prepričanje.....	82

## Razno.

Poziv slovenskim listom, slovenskim družtvom in rojakom po Ameriki.....	6
Zlate besede cerkvenih knezov.....	11
Velikanočna spoved.....	23
Naše šolstvo.....	29, 39
Mi slovinci pa...?.....	31
Prazniki skrčeni.....	85
V zavodih sv. Jožefa.....	85
Naše časnikarstvo.....	93
Ob sklepu letnika.....	97
Spomenik Škofu Baragi.....	101

## Iz sveta.

Razgled po svetu.....	4, 12
Mi Slovinci pa...?.....	31
Nov dekret sv. očeta.....	32
Novi zavodi sv. Jožefa.....	55
Kardinal Gibons.....	57
Iz sveta.....	60
Letošnji Evharistiški shod.....	67, 75, 84, 90
Tri je državljani Z. D. kardinali.....	99
Dopis iz Rima.....	100

## Iz slovenskih naselbin.

Umrli je mož.....	34
K dvajsetletnici Amerikanskega Slovence.....	2
Nepozabni dnevi.....	19
Cerkvene novice.....	44
Mil. g. škof Stariha.....	54
V spomin.....	58
Iz sveta.....	61
Cerkvene novice.....	69, 86
Bridgeport, Conn.....	15
Iz New Yorške naselbine.....	16
Rev. P. Ciril Zupan.....	102
Cerkvene novice.....	103

## Družba sv. Rafaela.

Iz družbenega urada.....	13
Izseljeniške novice.....	14
K članku o trgovini s slovenskimi dekleti.....	15
Družbi sv. Rafaela v Ljubljani.....	15
Javna zhvala.....	15
Trgovina s slovenskimi dekleti v severno Ameriko.....	21
O družbenih zadevah.....	30
Ne v Ameriko.....	30, 64
Družba sv. Rafaela za slovenske štrajkarje.....	40
Izseljeniške novice.....	45
Brezdelje v Ameriki.....	62
Preiskava na Ellis Islandu.....	62
Der Auswanderer.....	62
Naš dan.....	68
Izseljeniške novice.....	71
O pomenu in namenu družbe sv. Rafaela.....	71
Pred občnim zborom družbe.....	87
Izseljeniške razmere.....	88
III. občni zbor družbe sv. Rafaela.....	95
Rafaelovi družbi v Ljubljani in rojakom, ki se nameravajo izseliti.....	7
Trgovina s slovenskimi dekleti v severno Ameriko.....	8

## Slike.

Rojstvo našega Odrešenika.....	2
Rt. Rev. J. M. Koudelka.....	20
Jesus in Marija Magdalena.....	27
Kraljica maja.....	36
Najlepši njih dan.....	43
Sv. Ana.....	51
Mil. g. škof Stariha.....	54
Zavodi sv. Jožefa.....	55
Kardinal Gibons.....	57
Sv. Lovrenc.....	69
Sv. Elizabeta.....	91

# KAZALO III. LETNIKA

1. Zbirna besedila	1
2. Zbirna besedila	1
3. Zbirna besedila	1
4. Zbirna besedila	1
5. Zbirna besedila	1
6. Zbirna besedila	1
7. Zbirna besedila	1
8. Zbirna besedila	1
9. Zbirna besedila	1
10. Zbirna besedila	1
11. Zbirna besedila	1
12. Zbirna besedila	1
13. Zbirna besedila	1
14. Zbirna besedila	1
15. Zbirna besedila	1
16. Zbirna besedila	1
17. Zbirna besedila	1
18. Zbirna besedila	1
19. Zbirna besedila	1
20. Zbirna besedila	1
21. Zbirna besedila	1
22. Zbirna besedila	1
23. Zbirna besedila	1
24. Zbirna besedila	1
25. Zbirna besedila	1
26. Zbirna besedila	1
27. Zbirna besedila	1
28. Zbirna besedila	1
29. Zbirna besedila	1
30. Zbirna besedila	1
31. Zbirna besedila	1
32. Zbirna besedila	1
33. Zbirna besedila	1
34. Zbirna besedila	1
35. Zbirna besedila	1
36. Zbirna besedila	1
37. Zbirna besedila	1
38. Zbirna besedila	1
39. Zbirna besedila	1
40. Zbirna besedila	1
41. Zbirna besedila	1
42. Zbirna besedila	1
43. Zbirna besedila	1
44. Zbirna besedila	1
45. Zbirna besedila	1
46. Zbirna besedila	1
47. Zbirna besedila	1
48. Zbirna besedila	1
49. Zbirna besedila	1
50. Zbirna besedila	1
51. Zbirna besedila	1
52. Zbirna besedila	1
53. Zbirna besedila	1
54. Zbirna besedila	1
55. Zbirna besedila	1
56. Zbirna besedila	1
57. Zbirna besedila	1
58. Zbirna besedila	1
59. Zbirna besedila	1
60. Zbirna besedila	1
61. Zbirna besedila	1
62. Zbirna besedila	1
63. Zbirna besedila	1
64. Zbirna besedila	1
65. Zbirna besedila	1
66. Zbirna besedila	1
67. Zbirna besedila	1
68. Zbirna besedila	1
69. Zbirna besedila	1
70. Zbirna besedila	1
71. Zbirna besedila	1
72. Zbirna besedila	1
73. Zbirna besedila	1
74. Zbirna besedila	1
75. Zbirna besedila	1
76. Zbirna besedila	1
77. Zbirna besedila	1
78. Zbirna besedila	1
79. Zbirna besedila	1
80. Zbirna besedila	1
81. Zbirna besedila	1
82. Zbirna besedila	1
83. Zbirna besedila	1
84. Zbirna besedila	1
85. Zbirna besedila	1
86. Zbirna besedila	1
87. Zbirna besedila	1
88. Zbirna besedila	1
89. Zbirna besedila	1
90. Zbirna besedila	1
91. Zbirna besedila	1
92. Zbirna besedila	1
93. Zbirna besedila	1
94. Zbirna besedila	1
95. Zbirna besedila	1
96. Zbirna besedila	1
97. Zbirna besedila	1
98. Zbirna besedila	1
99. Zbirna besedila	1
100. Zbirna besedila	1



Izdajajo Slovenski frančiškani.—Published by Franciscan Fathers.  
Po odloku nadškofa JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela  
cerkveno pripoznana in priporočena.

## Ob Novem Letu.

In zopet smo v novem letu! Kako hitro beži čas! 365 dnij preteklega leta je zopet z naglim begom odbežalo v večnost. Pa niso zbežali ti dnevi sami! V neznano večnost seboj so odnesli vsa naša dela celega leta. Vse, kar smo kateri dan v tem letu storili dobrega, vse so odnesli seboj k večnemu sodišču našega Gospoda, kjer jih bo našel naš sodnik zapisane ob sodbi. Vsa trpljenja, ki so nas težila to leto, ki so nam stiskala naše bedno srce, da se je tolikrat krčilo holi, vse naše vzdihne, vse naše solze, ki so porosile naše lice, vse to so nesli seboj pred večnega Očeta, kjer so pokazali natanjčen zapisnik o vsem tem. O, prav je, da je leto preteklo. Prav, da so zbežali v večnost dnevi, ker odnesli so seboj vse naše gorje, vse trpljenje, vse trnje k Očetu, da bojo tam nagnili dobrega Očeta k usmiljenju z nami in našimi slabostmi, da bojo tam pripovedovali dobremu Očetu, kako hudo je potovanje nas ubogih Evjnih otrok skozi dolino solza! O, dnevi, le bežite k Očetu in kličite nam usmiljenja in milosti!

Pa, ko bi bilo samo to, kar so pretekli dnevi leta odnesli v večnost! O, kako veselo bi bilo naše srce! Pa, kar ne moremo se znebiti nekega strahu. Nekaj nam pri srcu ni prav, ko gledamo za zbežalimi dnevi! V zapisnikih, katere neso v večnost je tudi predalček, ki je zaznamovan z rdečimi črtami, kjer je napis "dolg." O moj Bog, je li res bilo to moje življenje, življenje mene, kristjana, otroka božjega, kar vidim tam napisanega? Je li res, da sem toliko dolga naredil preteklo leto pri Bogu? Da, da, srce, kar pomisli! Kolikrat nisem poslušal glasu svojega očeta! Kolikokrat sem se vezal z nasprotniki svojega očeta in z njimi

deloval zoper njega! Kolikokrat sem šel na cesto, ki mi je prepovedana! Koliko premoženja duševnega in telesnega sem zlorabil v svojo škodo in v klubovanje proti postavi svojega Očeta! Koliko bogastva milosti sem zanemarlil in zgubil in malomarno zaigral!

Koliko nedelj je bilo v preteklem letu, ko nisi dal Bogu, kar bi bil dolžan dati! Ukradel si te dnij Njemu, in Satan jih je dobil! V pijančevanju in hudobiji in razuzdanosti si jih preživel! Koliko petkov v letu je dobil v nepokorščini satan, ker jih nisi preživel v duhu, v katerem bi jih bil moral preživeti! Koliko denarja, katerega ti je Usmiljenje Božje dalo zaslužiti, si porabil v podporo satanu in njegovim hlapcem pri njih podiranju veličastne stavbe božje sv. vere v srcih vernikov po slabih listih in knjigah in spisih! — In vse to so odnesli dnevi seboj v večnost! O vsem tem so nesli k večnemu sodišču natanjčen zapisnik! Oj, kako bo težak odgovor! Pa minilo je! Dnevi so odšli, odšli za večno! Nazaj jih več ne bo! Kaj sedaj?

Novo leto je pred nami! Dobri Oče nam vkljub naši nezvestobi pošilja novih 365 dnij! Kako prijazno se nam smehlja nasproti to novo leto! Koliko dobrega bomo lahko storili v vsakem teh dnij! Da, ves veliki dolg lanskega leta, celega preteklega življenja, lahko poravnamo do zadnjega vinarja, če le hočemo!

Zato v novo leto z novim pogumom! z novimi sklepi! z novo srčnostjo! z novim življenjem! Če je bilo do sedaj življenje napačno, v prihodnje ne sme to več biti! Novo leto mora biti v resnici novo! — to naj bo naš resen sklep, in s tem sklepom začenjamo novo leto 1911!

## K Dvajsetletnici "Amerikanskega Slovenca."

Naš edini slovenski katoliški list v Ameriki, **Amerikanski Slovenec**, nastopa svoje dvajseto leto obstanka. Ker smo prepričani, da so vsi naročniki našega lista tudi naročniki Amerikanskega Slovenca, zato ne bomo priobčevali podrobnejšega poročila o zgodovini lista. Vse to bomo lahko v Amerikanskem Slovencu samem. Vendar pa tega dogodka tudi naš list ne sme prezreti. Sicer ni med našim listom in

kev, je njegov nasprotnik, ampak tudi tisti, kdor ni z njim. Dandanes ne smemo reči in ne moremo reči, "jaz držim z obema!" Sovražniki so izzvali odločen odpor proti sebi. Nastopili so z vso silo proti vsem, kar je v zvezi z vsako vero. V ta namen delajo z vsemi silami, povsodi, skrivaj in javno, po šolah in društvih, po gostilnah in saloonih, po železniških vozovih in po javnih ulicah, po shodih in po tajnih sejah.



Amerikanskim Slovencem še nobene zveze, vendar nam je kot katoliški list gotovo ljubi brat, katerega napredek nam ni nič manj pri sreči, kakor napredek našega lista samega. Zato ne moremo dovolj priporočiti našim naročnikom, da se z nič manjšo vnetost ne zavzemo za ta list, kakor za našega. Zakaj pa?

V resnih časih smo! V času smo, ko se vedno bolj kaže potreba, da pokažemo svojo barvo. "Kdor ni zmenoj je zoper mene!" Ne samo kdor je naravnost zoper Jezusa, zoper sv. cer-

po knjigah in časnikih, po slikah in v znanstvenih razpravah, med vsemi stanovci, po vseh delih sveta, po vseh mestih in vaseh, vsa sredstva so jim dovoljena, še podlejši način jim je dobrodošel, le da se doseže povsodi odločen odpor proti Kristusu, da se iz vseh src izruje s koreninami vred cvetka svete vere. V tem strastnem boju proti, je pa potem že vsaka nemarnost grešna. Kakor v času vojske, tako mora biti vsak kristijan vojak, vsak na svojem mestu, vsak po svoji zmožnosti ter tako nasto-

piti v boj za drage svetinje, katere smo podedovali od svojih očetov. Tu se gre za stvar kakor nas vseh skupaj, tako tudi vsakega posameznika. Če ni vere, ni postav božjih, če ni postav, kdo bo branil moje premoženje pred močnejšim, kdo bo varoval moje lastno življenje pred krvočelnim nasprotnikom! Če ne bo vere, kdo bo držal naše družine v mejah ljubezni? kdo bo skrbel za otročiče? Če bo vse splošno pohujšanje, kdo bo varoval duševnega propada tebe samega, tvoj otrokih!

Glavno orožje pa, katerega se poslužuje nasprotnik v tem boju, je tisek, so listi, so časniki. Zato pa mora biti tudi pri nas, v našem taboru glavno orožje zoper nasprotnika zopet tisek, zopet listi, zopet časnikarstvo! Eñ sam propal urednik naredi lahko velikanske zmede, povzroči lahko cele revolucije, pomori stotisoče, okuži cele narode, okuži cela desetletja in vse to s samim peresom. In med nami Slovenci v Ameriki, kdo more trditi, da ni tako? Ali nimamo med seboj propalic, ki besno divjajo zoper vse resnice sv. vere, ki bogokletno napadajo vse, kar nam je svetega, katerim nobena umazana izmišljena ali napolj resnična zgodba zoper kakega duhovnika ni dovolj umazana, da bi je ne razobnali med svet, da stem udarjajo po enem in istem — po Jezusu Kristusu, ki je začetnik krščanstva? Zakaj ne poročajo pikantnih stvari o raznih Judih, n. pr. o Nathanu, o raznih brezverskih voditeljih, ali bi ne bilo ravno tako zanimivo zvedeti o njih "poštenju"? Zakaj je ravno zanimivo, ako se poroča o kakem ubogem menihu, ali siroti redovnici, ali ubogemu duhovniku? Ali so ti drugačni ljudje? Ne, le o duhovnikih se mora sporočati, zakaj? Namen je jasen.

Ali nam pa more biti vse eno pri vsem tem, kako se bo ta boj končal? Ali moremo mirno gledati vse to satansko početje? Ali se ne gre za stvar, ki je stvar našega srca? ki je stvar, ki tako globoko sega v naše vsakdanje življenje? ki je tolike važnosti za naše telesno in dušno blagostanje? od katere zavisi naša časna in večna sreča, sreča nas samih, naših otročičev, sreča naših drazih, našega naroda? In kaj moremo sami storiti proti temu? Nič! Kako naj branimo naše svetinje, ako se napadajo javno? Zato pa imamo katoliške časnike! Ti so naši vodniki, ti naši vojskovođe, ki nas morajo voditi? Nevstrašen in odločen boj proti tem kletim sovragom! Katoliško časnikarstvo je, ki ima dolžnost zaklicati nasprotnikom: "do tu in ne naprej! Stopite še en korak, pa imate z nami opraviti!" Katoliški list je, ki mora stopiti v odločen odpor proti napadom na verske resnice, na naprave sv. cerkve, na napade na našo ljubo duhovščino! Katoliški list je, ki mora nevstrašno razkrivati klete zvijače nasprotnikov, in

svariti pred njimi nevedno ljudstvo! On mora biti branik, iz katerega čuva katoliški urednik najdražje svetinje naroda.

Kaj pa je potem dolžnost ljudstva do katoliškega časnikarstva? Kaj družega, kot da ga podpirajo! Kot en mož mora cel veren narod stati za svojim katoliškim časnikarstvom! Nobena žertve ne sme biti prevelika, nobeno delo zanj preteška! Vse morajo zanj žrtvovati! Vzrok je jasen! Če katoliški list dobro in trdno stoji, toliko uspešnejša je bramba, kolikor solidnejša ima tla, toliko gotovejša je zmaga. Dobra gnotna podlaga katoliškega lista je kakor močno ozidje pri trdnjavi. To ozidje mora pa narediti ljudstvo samo! To mu moramo narediti mi sami. List se ne bori za se, se bori za nas, za naše ideale, za naše dobro, za naše koristi! Zatoraj če delamo zanj, delujemo za se! In gorje narodu, ki se tega ne zaveda! Francoska, Portugaljska naj nam bosta glasno svarilo!

Zatoraj pravimo: rojaki na delo za naš katoliški list "Amerikanski Slovence!" Kakor nasprotniki ne mirujejo, ne smemo mirovati tudi mi!

Na Oljski gori je prišel Gospod nazaj k učencem in jih je našel spati. "Ali niste mogli ene ure z menoj čuti?" jim pravi žalosten. Da, vi spite. Vam je preveč čuti z menoj eno uro. Toda Judežu pa ni preveč čuti celo noč in letati med nasprotniki in me izdajati! Tebi, rojak, je preveč dati \$1.00 za katoliški list, ki brani tvojega Gospoda, Judežu, nasprotniku, brezvercu, pa ni preveč podpirati liste, ki razširjajo njegove nazore, pa ni preveč letati od hiše do hiše in delovati zoper Tvojega Gospoda, pa ni preveč žrtvovati denar, čas, da dobe svojim listom naročnikov.

Zatoraj, dragi naročniki, bodimo odločni katoliki! Ne zdihujmo, kako je med nami ameriškimi Slovenci, kako se širi med nami brezverstvo, kako odpad od vere, kako verska brebržnost in seveda s tem potem pijančevanje moralno propadanje. To ni možato! Mož, ko vidi potrebo — dela! hiti pomagat! Žrtvuje čas! žrtvuje denar! žrtvuje vse, da pomaga.

Toraj naš dragi "Amer. Slovenec" nastopa dvajseto leto svojega obstanka. Častitamo mu k temu prav iz srca! Naj ga dobri Bog blagoslovlja še naprej! Mi pa sklenimo, da mu bomo za ta jubilejni dar vsak pridobili vsaj po enega naročnika med svojimi prijatelji. Kar na delo, pa bo šlo! Poskusiti treba, pa se bo vsploh pokazal! **Najmanj 20.000 naročnikov bi lahko imel in jih mora imeti**, to bodi naše geslo! Vsaj do njegove petindvajset-letnice naj bi jih dobil toliko in se potem spremenil v dnevnik, ki bo kot vodja Ameriških Slovencev še odločneje nastopal med nami in sicer, ne samo kot učitelj, temveč pred vsem tudi kot junaški vojskovođa, odločni branitelj in nevstrašeni zagovornik našega naroda, naše svete vere in njenih nebeških resnic.

"Amerikanskemu Slovencu" naše iskrene častitke!

## Pomenljive Sanje.

Lahkomišljen lahkoživček je zašel zvečer v cerkev. Vsedel se je v kotu v neko klop in kmalu zaspal. Cerkovnik ni preje pogledal po cerkvi, temuž zaklenil duri in odšel. Pride polnoč. Iz zakristije pride pred oltar mašnik v mašni obleki in hoče maševati. Toda predno začne, se obrne po cerkvi in pravi, če ni nikogar tu, ki bi mu hotel streči. Lahkoživček, nekdanj strežnik, se mu ponudi in pride pred oltar. Toda, kako se prestraši, ko opazi, da ima ta mašnik mesto prstov, le same kosti. V stahu je čakal konca maše. Po maši mu pravi čudni mašnik: "Ker si mi stregel, ti povem, da boš danes leto, ob temle času umrl. Toraj imaš eno leto časa, da se pripraviš na smrt." Ves prestrašen drugi dan res sklene drugačno življenje. Toda dan pozneje je že pozabil na svoj sklep. "Ej, kaj mi treba celo leto priprave na smrt. Pol leta je dosti! Svetnik lahko postanem v pol leta!" In začelo se je prejšnje lahkomišljeno in grešno življenje. Da še slabše je bilo kot preje, ker se je izgovarjal, da ima le malo časa še, da si mora zato tem več privoščiti. Minilo je pol leta. Vest se mu je zbudila in ga opomnila: "Ti, — pol leta je minilo! Še pol leta! Kaj si sklenil pred pol letom?" Mraz ga strese. Res, sklene delati pokoro. Pa le dva dni je držal svoj sklep. Tretji dan je šlo zopet po stari prejšni navadi! "Šest mesecev — to je dolga doba," si misli. "Če že sedaj začnem, to bo še preveč pokore do smrti. Nič! Še šest mesecev imam, pet jih porabim za se, en mesec pokore bo dosti." Pride zadnji mesec. "No sedaj pa začnem!" si misli prvi dan. Tudi drugi dan je še držal. Tretji dan je šlo že teško. Prijatelji, tovaršija, ples, sladko vince, mešenost, oh vse, vse ga je začelo tako sladko mikati in vabiti. In res, četrti dan, je bil že zopet stari lahkoživček. "Eh, kaj bi to! Teden ima celih sedem dni, to je več kot preveč za pokoro. Saj svetnik ne maram biti! Za srečno smrt je pa samo dobra spoved dovolj! Zadnji dan grem lepo k spovedi, ubogajme dam vse, kar bom še imel, molil bom veliko, se postil, ker bom imel čas. Sedaj pa še kar te dnij preživimo v veselji, saj potem bo pa vsega konec." In tako je minil tudi zadnji teden, in prišel je zadnji dan. Zjutraj je bil še bolan od večerne pijače in ponočevanja. Vstal je pozno. "Zadnji dan" — mu je rekla vest. Pa

minul je dopoldan, minilo popoldan v slabi volji, ne da bi bil kaj resnega storil v pripravo za smrt. "Morda pa ne bom še nocoj umrl?" si je mislil. "Kdo naj pač dotičnemu mašniku pove, da bom ravno nocoj umrl?" Vedno bolj in bolj se bliža polnoč. Kolikor bližje je bil, toliko bolj ga je začelo skrbeti. Kes se je zbudil! še bi bil rad šel saj k spovedi. Toda bilo je prepozno! Mrtvaški pot ga je zalival. Ura je polnoč! Nekaj zaropota in lahkoživček se — zbudi, ker vse to se mu je samo sanjalo.

Ali ni ta neresnična zgodba tako resnična v vsakdanjem človeškem življenju? Ali ne vidi-vimo v tem lahkoživčku svoje slike, slike samega sebe? Vemo, da bomo kmalu umrli. Vemo, da sto let nihče izmed nas ne učka. Vemo, da smo obsojeni v smrt, da bo kmalu prišlo tudi za nas vsakega leto, kjer se bo reklo: "Še eno leto in nič več!" Mi pa, kakor ta človek, ali ne odlašamo od dne do dne pokore?

"Kaj kaj bom delal pokoro," pravi mladenič, "saj sem še mlad! Ko bom star, bom delal pokoro. Samo enkrat sem mlad, zakaj bi ne užival življenja? Kaj bi misli na pokoro!"

V možki dobi enako odlašamo na starost. "Ko se bom postaril, bom imel časa dosti za pokoro" pravi mož. "Posebno ko bom bolan, bom naredil dobro spoved, pa bo vse dobro!"

Pride starost, se izgovarjamo na bolezen. Toda pride bolezen in zadnje ure, mi pa popolnoma nepripravljeni. V boleznih smo vsi zmešani. Bolečine nas motijo, strah pred smrtjo nas meša, da ne moremo veliko misliti na pripravo na smrt. "O, morda pa vendar še ne bom umrl! Koliko jih je bilo veliko bolj bolnih! Koliko veliko bolj starih, pa so vendar še ozdraveli," se tolaži starček! Da, prav taki smo, kakor ta lahkoživček. Sami sebe varamo do zadnjega in v nevarnosti smo, da se ne prevaramo za večno.

Zato ne recimo: "Še letošnje leto bom vesel, bom delal greh, drugo leto pa začnem s pokoro!" Takoj sedajle, takoj ob novem letu recimo: "Preteklo leto ni bilo tako, kakor bi bilo moralo biti! Žal mi je! Gospod odpusti! Toda to novo leto mora biti drugačno. Začenjam ga z besedami kraljevega spokornika Davida: "Glej, Gospod, zdajle začnem! Pomagaj mi!"

## Razgled Po Svetu.

Rim. — 29. oktobra je sv. Oče sprejel v posebni avdijenci kardinala Vincenca Vanutelli, ko so je vrnil iz svojega potovanja po Ameriki. Kakor znano, je bil ta kardinal posebni zastopnik sv. Očeta pri Evhariistiškem kongresu v Montrealu v Canadi. Kardinal je poročal o kongresu, kako veličastno je vspel, pripovedoval je z navdušenjem o utisih, katere je dobil na tem svojem potovanju, zlasti po Združenih državah. Posebno je omenjal velikansko slavo v naši nadškofiji o priliki posvetitve katedrale v New Yorku. Omenjal je z občudovanjem krasen in velikanski razvoj ameriškega naroda, ki ima veliko prihodnost. Povedal je sv. Očetu, kako velik je vpliv katoliške cerkve v Zdr. državah. Katoliki v Združenih državah so nav-

dušeni domoljubi, toda ob jednem zvesti podaniki sv. katoliške cerkve in praktični verniki, ki s svojim življenjem, s svojim delovanjem in upljivom tvorijo mogočno obrambo proti vsem prekuhuhom in nasprotnikom reda in oblasti. Sv. Oče je bil vidno zveseljen nad tem krasnim poročilom, ki je gotovo jako laskav za nas Ameriške katolike.

— Najhujši sovražniki krščanstva se še vedno Judje. Pred nekaj leti je pisal neki Judovski pisatelj: "Pred dve tisoč leti so naši očetje začeli neko pravdo zoper nekega Nazarejca, po imenu Jezusa, ki še dan danes ni končana. Umreti je sicer moral kot upornik in izmeček našega rodu. Toda v svojem nauku še živi! Še se upira naši postavi in našim stremljenjem."



Se je nevaren našim ciljem! Ako hočemo napredek svojega rodu, moramo tudi mi, kot sinovi njegovih tožnikov, nadaljevati delo očetov! In sicer nadaljevati z vso silo, če treba tudi iti zopet od Poncija do Heroda, če tudi treba podkupovati krive priče, če tudi treba prositi za Barabe. Vse, vse raje, samo z Nazarejcem na križ! Križaj ga!" Da se ravnao Judje po tem, priča zopet nesramni govor Rimskega župana, Juda Nathana. Pred vrati Vatikana je izustil besede, katerih bi se moral sramovati najpodlejši človek. Toda Judišče se je zmotilo! Po celem svetu mu je zadonel nasproti stoterni glas nasprotstva in ogorčenja. Sv. Očeta je zadelo to zasramovanje globoko v srce in v javnem protestu so dali duška tej boli. In komaj je bilo to razglašeno in so se katoliki zavedli, kaj je prav za prav bilo, ko je zamrmel ves zemlje krog v protestu. Ne, ni ves svet še v Judovskih rokah, ni še na strani obrekovalcev Kristusovih! Še so, ki niso Judovske narave, ki kličejo: "Proč z Barabo!" In začelo je deževati protestov in udanostnih izjav, kakor toče ob poletni plohi. Uradno glasilo Vatikana priobčuje že cele mesece dan za dnem imena došlih protestov in udanostnih izjav iz vsega sveta, katerih je do sedaj še vsaki dan bilo nad dvesto. Velikanski shodi so se vršili tudi po vsej Ameriki, med vsemi narodi, po vseh katoliških organizacijah, po vseh mestih in vseh škofijah. Mi, ameriški Slovenci sicer nismo imeli takih shodov in nobena katoliških organizacij ni priredila nikakih shodov, vendar smo prepričani, da smo vsi čutili s svetim Očetom, ker, kdor zaničuje našega očeta, zaničuje nas, kdor sramoti našo sveto vero, sramoti nas same, ter smo se v duhu pridružili protestnim shodom naših sodržavljanov družih narodnosti.

— Toda s tem pa še prostožidarstvo ni bilo zadovoljno. 16. oktobra so priredili v Rimu velikansko slavnost na čast ubijalca Ferrerju. Zbornali so skupaj vse bratce od blizu in daleč, ter napol pijani vpili: "Doli z Vatikanom! Proč s Pijem X." Urednik najnesramnejšega lista "Asino" je imel prav tako najnesramnejši govor, kolikor jih pozna zgodovina. Hvala Bogu le, da je bil to urednik "Asino" t. j. "Osla," čigar glas pa ne sega šlo do neba! Tako druge nesreče ravno ni bilo. Razdelili so v več stotisoč izvodih med ljudstvo brošurico: "Zadnji zločin inkvizicije!"

— V Marino je bila birma. To priliko so porabili prostožidarji in njih najzvestejši bratci socijalisti, na veliko demonstracijo proti Vatikanu. Več jih je bilo ranjenih, ker so se tudi katoliki krepko v bran postavili.

Poljaki so dobili v Rimu poseben kolegij, kjer se bodo poljski duhovniki vzgajali. 13. novembra je bil ta kolegij slovesno odprt in v pričo vseh poljskih škofov!

— Generalni vikarij Chicaške nadškofije je bil sprejet pri sv. Očetu v posebni avdienci. Med pogovorom je sv. Oče izrazil, da je neobhodno potrebno za Združene države, da dobi vsaka narodnost svoje lastne duhovnike, ki so istega jezika in iste krvi. Glede farnih šol se je jako pohvalno izrekel. "Oko jim je zažarelo, ko so blagoslavljali Vas, otroke, ki se zbirate v farnih šolah Združenih držav, kjer dobivate vzgojo, kako živeti po veri, ko so blagoslavljali Vas, stariše, ki pošiljate svoje otroke v te šole, ko so blagoslavljali Vas, verniki, ki z velikanskimi žrtvami vzdržujete te šole za to, da daste svojim otrokom poglavitnih na-

ukov za življenje — sv. vero!" — tako poroča gospod.

Avstrija. Na Dunaju je bil velikanski protestni shod proti govoru Juda Nathana. Udeležba je bila velikanska. Uspeh tega shoda je razburil ves Izrael, ki jako nosi pokonci glavo po Dunaju in po Dunajskih uradih!

— Narodnostne borbe v Avstriji so vedno huje. Narod je zoper narod, ljudstvo zoper ljudstvo! Da, kolikor bolj gine versko prepričanje, toliko večja je potem narodna nestrpnost. Kar je najžalostnejše je to, da so se dali celo katoliki okužiti od te kuge. Mesto, da bi se združili v bran proti skupnemu sovragu, neveri, protiverstvu, mesto, da bi se zavedli, da sovrage narodnostne boje nalašč umetno goji za to, da je potem lažji boj in lažje delo proti veri, se pa sami dajo preslepiti tem sovragom in kriče z njimi! Pač žalosten pojav!

— Korošci o dobili novega škofa v osebi Salzburskega pomožnega škofa, ki je trd nemec. Koroških bratov ne moremo dovolj pomilovati, da niso dobili pastirja, ki bi jih razumel in katerega bi oni razumeli. Pa, kdo ve, kake namene ima Božja previdnost pri tem! Toliko vemo, gotovo le najboljše.

— V Ljubljani se je vršil velikanski protestni shod proti govoru Juda Nathana. Poslanec Suštaršič je imel krasen govor, v katerem pravi, da, ko protestujemo proti Judu Nathanu, ne smemo pozabiti protestirati proti duhu, ki je govoril iz Nathana, namreč proverbskemu duhu, ki se dandanes tako šopiri povsodi, zlasti po Evropi. Pravi, da je govoril iz Nathana isti duh, ki je podrl prestol na Portugalskem, ki je izgnal tisoče ubogih redovnic iz bolnišnic in sirotišnic, ki zapira po Francoskem cerkve, ki povsodi javno in skrivaj ruje proti vsemu, kar je v zvezi z vero.

— Žalostne razmere v Ricmanjih pri Trstu se so se jako lepo končale. Ljudje so sprevideli, da so bili samo varani od propalic. Sprejeli so duhovnika, katerega jim poslal škof. Ker Trst še nima novega škofa, šel je birmat tja Goriški Nadškof. Vse ljudstvo ga je sprejelo z velikim slavljem. Veliko deklet in fantov je bilo pred birmo krščenih. Po birmi je vsa župnija spremila nadškofa do meje in se prisrčno poslovila od cerkvenega dostojanstvenika. V nekoliko letih se bo počasi zacelila rana in versko življenje se bo vrnilo v župnijo. Bog daj!

— Avstrijski episkopat je imel letno konferenco na Dunaju. Škofje so se posvetovali o novih papeževih določilih in dekretih ter jih razglasili.

— Združene države. V Belmontu je obhajal opat-škof Haid D.D. O.S.B., benediktinski opat s škofovsko oblastjo in častjo svoj srebrni jubilej. Vsi ameriški benediktinski opati so se slavnosti udeležili. Benediktinski red ima tudi več slovenskih patrov, ki so vsi velezaslužni za ameriške Slovence. Med njimi naj omenjamo velč. P. Cirila Zupan O.S.B., slovenskega župnika v Pueblo, Colo., njegova brata P. Petra Zupan, O.S.B., O. Beaty, Pa., P. Simon Lampe O. S. B., in P. Vincenc Schifferer, O. S. B. Tudi več slovenskih mladeničev se že šola po benediktinskih kolegijih, o katerih upamo, da bodo verni sinovi Sv. Benedikta in krepki delavci v vinogradu Gospodovem med nami Ameriški Slovenci.

— Naš rojak Rev. Fr. Suštaršič je, kakor znano, odpotoval v domovino iskat si zdravja. Kakor se nam poroča, se upa, da se blagi gos-

pod še pozdravi ter zopet zdrav vrne nazaj med nas Ameriške Slovence. Č. gospoda prav toplo priporočamo v molitev.

— Naša nova frančiškanska rezidenca v Rockland Lake, N. Y., je bila slovesno blagoslovljena na zahvalni četrtek. Blagoslovil jo je New Yorški slovenski župnik, Rev. Anzelm Murn, O. F. M. Rezidenca stoji na krasnem hriščku. Na eni strani je pogled na reko Hudson, na drugi pa na krasno jezero, ki leži sredi Rocklandskih hriščkov. O priliki prinesemo svojim bralcem njeno sliko.

— Hrvaški župnik v Hobokenu Rev. Ambrož Širca O. F. M., je imel sv. misijon od 11. dec. do 18. dec. Udeležba je bila jako povoljna. Pri spovedovanju mu je pomagal Rev. Anzelm Murn, O. F. M.

— Materino društvo Žalostne M. B. v New Yorku ima svoje redno mesečno skupno sv. obhajilo vsako tretjo nedeljo v mesecu. Želeti bi pa bilo, da bi se vse slovenske matere pridružile temu društvu. Odbornice društva, hajd na delo! To zavisi od Vas! Če boste ve storile svojo nalogo, bo društvo krepko napredovalo!

Ne mirujte, dokler vse Vaše prijateljice ne bodo članice tega društva.

— V Aldridge, Mont., je pogorela cerkev sv. Družine.

— Škof v Kansas City, Kans., je postal pomožni škof v Kansas City, Mo., "cum jure successione," "s pravico nasledstva." Na njegovo mesto je imenovan župnik Marijine Cerkev, Rev. John Ward iz Kansas City, Kans.

— Detroit je dobil pomožnega škofa v osebi Rev. O. Kelley Irca, župnika Sv. Tomaža v Detroitu.

— Rojaki v Bridgeville, Pa., so dozidali novo cerkev Sv. Družine, ki je bila slovesno blagoslovljena 11. dec. Župnik v Bridgeville je Rev. Ažbe, ki je jako izvrsten duhovnik in mu je vse ljudstvo iz srca udano. Č. g. župniku, kakor rojakom častitamo na tem krasnem vspehu.

— V Forest City, Pa., se je vršila 40urna pobožnost kakor druga leta tudi letos zelo slovesno. Sklepni govor je imel Rev. Al. L. Blaznik, župnik iz Haverstraw, N. Y. Malo faranov je ostalo te dni brez sv. zakramentov.

## Poziv. Slovenskim Listom, Slov. Društvom in Rojakom Po Ameriki.

Ob novem letu smo! Pred dvema leti se je ustanovila naša prepotrebna družba sv. Rafaela. Prvi vspehi so nas toliko pokrepili, da nas poznejše nasprotstvo ni moglo podreti. Toda izseljeniške razmere so vedno strožje. Na Ellis Islandu brije huda burja, ki je vedno bolj in bolj ostra. Vedno bolj in bolj se zapirajo vrata naše svobodne države, tako da jih vedno več in več mora nazaj, ne da bili stopili na Ameriška tla. Če bo pa vedno strožje, bodo imeli rojaki tudi vedno več sitnosti tam. Vedno bolj in bolj bojo potrebovali posredovanja in pomoči. Imamo sicer Avstrijsko družbo, ki je zopet dobila vstop na Ellis Island, pa je popolnoma nemška, oskrbnik je nemec, uprava nemška. Druge družbe so ali neslovenske ali so pa družbe, ki pod krinko slovanstva vse kaj drugega hočejo kot pomagati, ker so le institucije Metodistovske ali protestantovske vere, kjer po judeževih groših kupljene duše delajo za odpad od katoliške vere. Ustanovili smo družbo in jo vodili do sedaj uspešno. Tisočrim smo že pomagali. Potrebujemo lastnega uradnika, pisarja, potrebujemo zastopnika, potrebujemo lastni dom. In zakaj bomo rabili vse to? Za New Yorške Slovence? Ne, ti vsega tega ne potrebujejo! Za te, dragi rojaki, za naše rojake po Ameriki! Ko bi n. pr. prišli enkrat do svojega izselj. doma. Kako bi bilo to krasno! Vsi rojaki, potujoči domov ali od doma, bi našli tu zanesljivo in ceno potrežno in prenočišče. Tu bi našli svojih rojakov, kjer bi se sešli od blizu in daleč iz raznih naselbin. Potujoče družine bi tu našle domače zavetje. Predno bi rojaki odšli domov, bi v domači kapelici lahko opravili svojo spoved ter amerikanske grehe pustili v Ameriki. Ali je kak dom toraj bolj potreben? Ali je kak dom bolj v resnici **slovenski narodni dom**, kakor bi bil ta, ki bi bil za ves slovenski narod v Ameriki?

Toraj rojaki, ne maramo se usiljevati! Sami sodite! Sami presodite ali smo **potrebni** in

tudi  **vredni**  Vaše podpore! Katoliška društva, ali imate kako bolj narodno stvar, da jo podpirate s svojimi žulji, kakor je ravno ta? Katol. Slovenski časniki, ali je kaka zadeva večje važnost za naš narod? Ameriki, kakor je ravno ta? Menimo da ne! In to mora vsak sprevideti, ki le ni zaslepljen ali pa hudoben.

Zato, prosimo, rojaki, spominjajte se nas, spominjajte se naše družbe sv. Rafaela. Podpirajte naše stremljenje! Saj je vse le v vašo korist, ne v našo!

Pred nedavnim časom je bil v New Yorku v zadevi izseljeništa nek naš bivši nasprotnik. Ker je vrjel raznim "Pozivom," se je obrnil na neko družbo v New Yorku. Ti so mu nasvetovali civilno poroko na City Hall. Tega pa mož vendar ni hotel. Toda kje dobiti slovenskega duhovnika, da poroči. Koliko je bilo potem prepeljavanja po New Yorku sem pa tja, koliko so imeli več sintosti, predno so vse zvršili. Tri dni so zgubili! Koliko je bilo pa stroškov. In temu možu smo rekli: "Ali vidite sedaj potrebo Rafaelove družbe?" "Da, sedaj pa sodim drugače! Tu imate moj dar za družbo, katerega bom pošiljal vsako leto," in ta dar je bil jako lep, za katerega smo rojaku hvaležni. Tako bi privoščili vsem našim nasprotnikom, da bi prišli v enak položaj, da bi sami videli potrebo in korist družbe sv. Rafaela.

Zatoraj naj bi se nas rojaki pred vsemi drugimi družbami spominjali tudi nadalje s svojimi darovi. Ob veselicalih, ob čertletnih sejah, ob spominu na rajnce rojake, naj bi storili dobro delo in poslali družbi darček. Vse se sprejme z veseljem in hvaležnostjo. Bog bo pa plačnik. "Charity begins at home" — "usmiljenje se začne doma," t. j. prvo skrbimo za  **domače**  potrebe tu med nami, potem pa pomagajmo drugam.

Toraj rojaki na delo!

**Družba sv.**



**Rafaela.**

## Rafaelovi Družbi v Ljubljani in Rojakom, ki se Nameravajo Izseliti:

Kakor smo že nekekrati v listu omenili, sedaj v Amerikini nimamo več takozvanih "amerikanskih" časov. Prav trda gre z delom in s zaslužki. Veliko stotisoč jih je brez dela in seveda brez jela. Naj nikari ne bo nespameten in naj ne drvi v tujino, kjer se mu bo hudo godilo. Radi tega je pa izseljeniška komisija silno stroga. Kdor nima dovolj denarja že v žepu seboj, vsaki je obsojen na "excluded" — "izključen" — nazaj mora! Res ima pravico, da se zoper to obsodbo pritoži na vlado v Washington, kar mu pa jako malo pomaga. Velikrat pa niti časa ni za to pritožbo. Dokaz za to je 150 "izključenih" Grkov. Prišli so v ponedelek zvečer 19. dec. v New York. Ker je bilo že pozno popoldne, so morali čakati drugega jutra na parniku. Ko so zjutraj prišli na otok Ellis Island — bilo jih je vseh skupaj 600 — bilo je celih 150 izključenih. Kmalu potem pa, po obedu takoj — odposlala jih je komisija v oddelkih po 50 nazaj na parnik v Brooklyn in zvečer ob 5. uri je parnik že odjadral z njimi nazaj proti lepi Grški. Ni se jim dala prilika za apelacijo, da, niti se jim ni dovolilo, da bi se s svojimi sorodniki tu vedeli in pozdravili. Brez usmiljenja so jih pobrali in vkljub joku in prošnjam odvedli na ladijo.

Neki časnikar je prašal pisarni komisarjari po uzroku, zakaj je toliko "izključenih." Nek uradnik mu je dejal, da zato, ker parniki seboj toliko "slabo kvalificiranih izseljencev" pripeljejo. Velik del izseljencev pride sem brez vseh sredstev. Kak prijatelj morda piše, da se bo zavazel zanj, kar se pa tolikokrat skaže kot prazne obljube. Tako je nevarnost, da ne pridejo javnemu usmiljenju na breme. Naseljeniške postave pa prepovedujejo takim vstop v Ameriko. Zato flomisja jako obžaluje, da mora tako strogo postopati, vendar ne more drugače. Pri obstoječih slabih delavskih razmerah, se

mora tako ravnati v korist izseljencem samim in tudi Državi.

Zatoraj dajte doma, vsi, ki imate vpljiv, svarititi ljudij, naj nikar ne hite sem v revščino. Če hočejo doma delati in trpeti, kakor bojo morali tukaj, saj jim tudi ne bo treba stradati. Tu pa bojo v nevarnosti, da bojo brez vseh sredstev, v revščini in pomanjkanju, obžalovali svoj nepremišljen korak. Naj tudi ne verjamejo temu ali onemu prijatelju, da mu bo pomagal. Koli kokrat se izkaže, da kak "prijatelj" sam nima jesti. Tako se je te dni zgodil ta — le slučaj. Predsednik Taft je bil na Ellis Islandu in bil pri nekem zaslišanju izseljencev. Mej "izključenimi" je bil tudi delavec iz Holandskega s šestimi otroci. Sestra mu je pisala iz Pittsburga, da naj kar pride, da bo že ona za otroke toliko časa skrbela in zanj, dokler ne bo dobil dela. Tu mu je sestra poslala s prisego potrjeno izjavo, da bo zanj skrbela. Predsednik je dovolil, da sme v deželo s pripombo, da bojo njegovi otroci zato gotovo dobri državljani nove domovine. Mož je odšel vesel v Pittsburg. Toda, sedaj je že zopet nazaj na Holandskem. Zakaj? Ko je prišel v Pittsburg, ni mogel pri slabih časih dobiti takoj dela. Pri sestri pa ni našel prav nič tistega "bogastva," katerega si je misli, in o katerem je sestra tudi namigavala v pismih. Kmalu še za se in svojo družino ni imela kaj kuhati. Predsednik se je za slučaj zanimal in je poizvedoval za njim. Toda dobil je pismo od moža samega, v katerem se pritožuje, kako slabo se mu godi, da bi bilo bolje, ko bi ga takoj vrnil pri vstopu, da je primoran iskati pomoči pri dobrih ljude v mestu. Seveda, moral je nazaj, kar je storil z veseljem.

In takih ali enakih slučajev, koliko je dan na dan! Nekaterim je prirojena neka baharija in pisarijo domov o zlatih časih in zaslužkih tu-

kaj, koliko imajo, kako dobro jim gre, v resnici jim gre pa vse drugače, samo dobro ne. Pred nekaj dnevi so listi poročali o sličnem slučaju, ko je neki izseljenec rekel, da gre k svojemu bratu, ki je baje imenitem in zelo bogat mož v New Yorku. Na najlepši ulici v New Yorku ima svojo hišo. Vsaki dan se pelje s parom konj na sprehod i t. d. Naseljeniška oblast je potem poizvedovala o tem bogatstvu. In res, — našla ga je na Fifth Avenue in res v krásni palači, ki pa ni bila njegova, ampak gospodarja, pri katerem je on služil kot priprost konjski hlapec.

Zatoraj, vsi, ki imate, kolikanj vpljiva doma, svarite ljudij pred izseljevanjem.

Kdor pa že mora iti, naj tajnik družbe sv. Rafaela v Ljubljani skrbi zato, da bo imel gotovo toliko denarja seboj, da, ko bo prišel v New York, bo imel je vsaj K125. v žepu. Mej potjo naj pa pazi, da ga kdo ne okrade. Naj

nikomur ne zaupajo in ne kažejo denarja. Najboljše je, če si to svoto vsijejo kam v obleko in jo bojo šele v New Yorku vzeli v roke, ko bojo šli pred komisijo. Kdor nima sam toliko denarja v rokah, bo gotovo "izključen" in vprašanje je, če se bo rešil. Berači po postavi nesmejo v državo. Kdor pa že pred vstopom v državo berači potreben denar za vstop bodisi pri svojih sorodnikih ali prijateljih, je že berač, toraj po postavi ne sme v deželo. Kdor je pa kolikanj bolehen al pohabljen, ali ima oči bolne, naj pa sploh na to ne misli, da bo kam šel. Kar smo rekli že večkrat, rečemo še enkrat. **Sreča človeškega srca ni v žepu ali denarnici, ampak v srcu.** Doma bodi zadovoljen s tem, kar imaš, pa boš ravno tako ali bolj srečen, kakor tu s tem, kar bi morda mogel imeti, ako se ti posreči

Družba Sv. Rafaela.



## Trgovina z Dekleti s Kranjskega v Severno Ameriko.

Dunajsko nemško glasilo Avstrijske Rafaelove družbe "Der Auswanderer" prinaša v številku 4 na 42. strani članek pod tem naslovom. Spisala ga je glavna tajnica avstrijske Lige zoper trgovino z dekleti, Celestina Truxa. Članek se glasi dobesedno preveden tako-le:

"Najbrže je le malo komu znano, da cvete med Kranjsko in Severno Ameriko ne ravno mala trgovina z dekleti. Svoje postaje ima v Kranjskih naselbinah v Pueblo, Colo. in v Clevelandu, O.

Mej tem ko v večini severnih ameriških držav ni gostilničarjem dovoljeno imeti pri vinotočih ženske za postrežbo, so vendar Kranjci v teh imenovanih naselbinah tako srečni, da imajo to posebnost. Njih "saloon-keeperji," krčmarji, navadno sami Kranjci, imajo poleg svojega saloona tudi "boarding-house" t. j. stanovanja s hrano za fante, delavce, kjer dobivajo njih rojaki za primeroma jako nizko ceno stanovanje, hrano in perilo. Za tak boarding-house je pa seveda ženska postrežba dovoljena. To je pa že nekaka podlaža za nekake vrste zloglasno hišo, da še veliko hujše vrste, ker krčmarji iščejo svoje dobičke le z alkoholom pri čemur jim morajo kot deklet nastavljen rojakinje pomagati.

Dekleta se dovažajo na ta način: Krčmar vpraša vsakega svojega novodošlega "boardarja" — "stanovalca" o njegovi družini doma in o njegovih raznih zasebnih zadevah, poizveduje o razmerah v njegovem domačem kraju, pri čemer se pa najbolj zanima, če je tam kaj lepih deklet. Ako novodošlec pozna katero, ponudi se mu krčmar, da posodi za vožnjo, kar si potem sama lahko pri njem odsluži. Ponudba se potem dekletu naredi ali pismeno, ali pa največkrat ustmeno po kaki tretji osebi v domovini, ki tudi skrbi, da bo deklet brez zaprek prišla v Ameriko. Ta dekleta so zvečine kmetiška dekleta iz Dolenjske. Potujejo navadno čez Inomost in Svico v Maval, kjer se dela dekletom najmanj težav, ako nimajo posejskih bukvic, ker trdijo, da gredo k sorodnikom. Na teh službah zaslužijo dekleta po 4—5 dol. na teden in seveda, kar si še same postrani zasluži-

jo. Godi se pa to tako-le: "uljuden" gost vpraša deklet, kaj bo pila, na kar si izbere kak prav drag liker, ki se seveda gostu zaračuna, mej tem, ko si v resnici deklet vzame le kako prav po ceni lemonado in je seveda preostanek potem njen. To je pa primeroma še pošten zaslužek. Da pa pri tem ne ostane, je jasno. Pri tem so pa dekleta popolnoma na milost in ne milost izročena tem gospodarjem, ker so nezmožna državnega angleškega jezika in katerega se tudi nimajo prilike naučiti, ker občuje večina le z rojaki.

Včasih se zgodi res, da se tako deklet tudi poroči s kakim svojih rojakov, ali si tudi lepo svoto denarja prihrani, morda pošlje denarje domov. Take izjeme so pa potem kakor našlašč spodbuda za boječje omahljivke doma, da se tudi same odločijo za to negotovost, ki za nje čisto ni samo prepad v hudobijo, ampak pogosto tudi v bedo in gorje, kajti dnevi mladosti le prehitro minejo.

Morda najdejo te vrstice pot tudi na Kranjsko in vspodbude tam kompetentne oblasti, da se zgamejo in poskrbe, da se kaj stori za varstvo ubogih deklet. Tu mislim okrajna glavarstva in zlasti pa na župnike po deželi, ki bi zlasti veliko lahko storili vsled svojega upljiva, katerega imajo pri ljudstvu."

Tako gospa glavna tajnica avstrijske Lige proti trgovini z dekleti. Mi za danes ta članek samo priobčujemo brez vseh opazk in prepuščamo sodbo rojakom samim, kaj in koliko je resnice na tem. Gospa Truxa ima silno velike zasluge na polju varstva deklet. Veliko je potovala, veliko brala in veliko si dopisovala. Poleg grofice Weisskirch je gospa Truxa najupljivnejša oseba pri tej Ligi, ki je pa samo del svetovne "Internationalne Lige zoper trgovino z dekleti," in ki ima tudi v Ameriki mogočno organizacijo za seboj.

Sicer je pa to vprašanje ženskega odbora družbe sv. Rafaela, ki se je pred vsem ustanovil s tem namenom, da prouči to prašanje in vse potrebno ukrene. Ko se razmere uredijo, bomo slišali njegovo poročilo.